

Preek op Pinksteren

Thema: Pinksteren en het verbond met Abraham (over de doop aan de kinderen van de gelovigen)

Voorzang: Psalm 36,2.3

Votum en Groet

Zingen: Gezang 255,1.4

Lezing van doopsformulier

Zingen (voor de doop) Gezang 333,1.2.3

Doopsbediening

Zingen: Gezang 333,4.5

Dankzegging en gebed om het licht van de Geest

Lezen: Genesis 17,1-10 en Handelingen 2,1-14;22-24;36

Zingen: Gezang 39,1.2.8.9

Verkondiging van Handelingen 2,37-39

Zingen: Psalm 87,1.2.5

Dankzegging en voorbeden

Collecte

Zingen: Psalm 105,16.18

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Weet u wat Pinksteren is?

Pinksteren is dat wat u zo even zag gebeuren: dat er een kindje werd gedoopt.

Een kindje dat niet tot het volk Israël behoort en toch een plaats krijgt in Gods verbond.

Aan de doop van N.N. hebt u met eigen ogen gezien wat Pinksteren is.

Hebt u het ook verstaan en begrepen?

Er zijn christenen, die zeggen: Met Pinksteren is alles anders geworden.

Het verbond, dat God toen met de mensen oprichtte, is een niéuw verbond, totaal anders dan het oude met Israël.

Vanaf Pinksteren gaat God anders met de mensen om - zéppen die christenen.

En met dat andere bedoelen ze o.m. dat vanaf Pinksteren kleine kinderen niet meer zomaar een plaats hebben in dat verbond.

En dat kleine kinderen niet zomaar het teken van het verbond mogen ontvangen.

Ze moeten zich eerst bekeren.

Ze moeten eerst bewust tot geloof komen en hun geloof belijden.

Pas dan mogen ze gedoopt worden.

Naar de mening van vele christenen zouden de jongelui die vanmiddag belijdenis doen pas de doop mogen ontvangen.

N.N.nog niet.

Want N.N.is nog onmondig.

Zij kan nog niet zeggen dat zij van God houdt en Hem gehoorzaam wil zijn.

En daar zouden we eigenlijk op moeten wachten.

De gelovigen die de doop van kleine kinderen afwijzen menen dat er een duidelijk verschil is tussen het oude verbond - het verbond met Abraham en zijn nageslacht - en het nieuwe verbond - het verbond met de kerk.

Dat oude verbond noemen ze een natuurlijk verbond.

En het nieuwe heet dan geestelijk.

Wat wordt er precies bedoeld met die tegenstelling natuurlijk-geestelijk?

Dit: bij het oude verbond hoorde je automatisch.

Je ouders waren Jood, dús was jij het ook.

Je vader was besneden, dús werd jij het ook (als je tenminste een jongentje was).

Automatisch, vanzelfsprekend, krachtens je geboorte uit joodse ouders.

Het was een volkomen natuurlijke zaak.

Het hoorde zagezegd bij de erfenis.

Maar, zo wordt dan gezegd, in het nieuwe verbond ligt dat totaal anders.

Dat nieuwe verbond draagt een geestelijk karakter.

Horen bij dat verbond is een zaak van het hart, van geloof.

En geloof kun je niet erven.

Dat is een strikt persoonlijke zaak.

Geloof ontstaat door het werk van de Pinkstergeest.

En daarom kun je je kind niet zomaar laten dopen.

Om bij het oude verbond te behoren was het voldoende als je uit joodse ouders was geboren.

Om tot het nieuwe verbond te behoren is het noodzakelijk te worden wédergeboren uit de Heilige Geest.

Maar, gemeente - en het is goed hier juist in een doopdienst en juist op Pinksteren eens nadrukkelijk bij stil te staan - hier wordt een valse tegenstelling gemaakt.

Het nieuwe verbond, dat op Pinksteren is ingegaan, staat niet tegenover het oude verbond als een geestelijk tegenover een natuurlijk verbond.

Zowel in het oude als in het nieuwe verbond gaat het om een voluit geestelijke zaak.

Trouwens, eigenlijk is er maar één verbond.

Eén verbond, gesloten met Abraham, de vader van alle gelóvigen, van besneden en onbesneden gelovigen.

Dat ene verbond kent wel twee fasen, twee bedelingen, zoals onze voorvaders dat zeiden: een fase tot aan Pinksteren en één daarna.

Maar wát er door de uitstorting van de Geest ook veranderd mag zijn, níét het karakter van het verbond.

D.w.z. het is altijd geestelijk geweest.

Het is altijd een zaak van het hart, een zaak van geloof geweest.

In de zegen van het oude verbond kon je óók alleen maar delen als je geloofde.

En het is de voortdurende strijd van de profeten geweest om Israël hierop te wijzen.

Want hoe ging dat toen God met Abraham zijn verbond sloot?

Allereerst kwam God met het aanbod van zijn liefde

Zeg maar met de verkondiging van het evangelie.

En die verkondiging van het evangelie was tegelijk een oproep tot bekering: *Abraham, breek met de afgoden in Ur en in Haran en vertrouw op Mij en Ik zal je zegenen; Ik zal jouw God zijn.*

Dan komt Abraham tot bekering.

Hij gaat Gods beloften geloven.

Welke beloften?

Dat hij met zijn kinderen onvoorwaardelijk mocht rekenen op Gods trouw.

Dat zij mochten rekenen op Gods zegen.

Dat ze mochten rekenen op eeuwig leven in de verbondsgemeenschap met God.

Maar de weg waarlangs deze rijke belofte wordt vervuld is de weg van het geloof.

Abraham komt tot geloof.

Hij stelt zijn hart voor God open.

Hij geeft zijn leven in Gods hand.

En dan wordt Abraham in het verbond met God opgenomen door de besnijdenis.

En die besnijdenis is een dikke streep onder Gods beloften.

Zo zeker als Abraham besneden is, zo zeker zal God zijn verbondsbeloften nakomen.

Is dit niet exact de situatie, die zich nog herhaalt op het zendingsveld herhaalt?

En wanneer iemand van buiten de kerk tot geloof komt?

Het evangelie wordt verkondigd, mensen komen tot geloof en bekering en ze worden dan gedoopt en opgenomen in het verbond.

Dan weer terug naar Abraham.

Want het is opmerkelijk dat Gods beloften onvoorwaardelijk gelden voor Abraham en zijn nageslacht, voor Abraham en zijn kinderen.

Dat is het geweldig rijke van het verbond met Abraham.

Zijn kinderen mogen tot in het duizendste geslacht aanspraak maken op het beloofde heil.

Nee, niet automatisch.

Op zichzelf zegt het niets dat ze van Abraham afstammen.

Maar zodra ze in geloof de HEERE bidden of Hij zijn beloften aan hun vader Abraham wil inlossen, dan staan ze op de vaste grond van het eeuwige verbond, dat God met hun voorvader sloot.

Nu, een onmiskenbaar bewijs daarvan zien we in het verhaal van de Pinksterdag uit Handelingen 2.

Daar staat Petrus voor dat nageslacht van Abraham.

Maar ze staan daar onder een enorme schuld.

Ze staan daar met vreselijk vuile handen.

Ze staan daar met de moord op de Zoon van God op hun geweten.

Abraham had er naar verlangd zijn dag te zien.

Zij hebben Hem het daglicht ontnomen.

Weg met Hem! Aan het kruis met Hem! hadden ze geschreeuwd.

Zijn bloed kome over ons en onze kinderen!

Kunnen ze nog enige aanspraak laten gelden op Gods liefde, ná wat zij hebben gepresteerd?

Mogen ze er nu nog rekenen dat God zijn verbond met hen handhaaft nadat ze Gods eigen Zoon gekruisigd hebben?

Maar dan komt Petrus hun vertellen dat de Gekruisigde hun Messias is.

En de Pinkstertekenen overtuigen hen van de waarheid van Petrus' woorden.

Het is de Geest zelf die hen overtuigt van hun zonde.

Verschrikkelijk!

Wat hebben ze gedaan!

Een onvergefelijke zonde!

Hoor hen stamelen: *Wat moeten we doen, mannen broeders?*

Wat ze moeten dóen...?

Denken ze hier dan nog wat aan te kunnen dóen!

Als wij daar in Petrus' plaats gestaan hadden

en ze hadden óns gevraagd: *wat moeten we doen?* –

wat zouden wij gezegd hebben?

Zouden we misschien niet verbitterd hebben geantwoord: *Te laat, mensen!*

Je krijgt nou je verdiende loon.

Eerst je Messias kruisigen - en dan berouw krijgen?

Je denkt toch zeker niet, dat je er zo genadig afkomt?

Ja, het is de grote zonde en schande van de kerk dat we dit het Joodse volk eeuwenlang hebben nagedragen. Dat in de kruistochten talloze Joden zijn vermoord omdat zij werden beschouwd als de moordenaars van de Zoon van God.

Dat in de lijdensweek in talloze steden en dorpen van Europa de christenen tegen de Joden werden opgehitst om hen te plagen en te vernederen voor wat ze met Christus hebben gedaan.

Zo is de kerk met het Joodse volk omgegaan – tot onze grote schande.

Maar Petrus zegt niets van dit alles.

Want hij is vervuld met de Heilige Geest.

En als die het Woord neemt, hoor je andere dingen.

Nog heeft God niet genoeg van dit volk.

Bekeert u en ieder van u late zich dopen op de Naam van Christus Jezus...

Wat gaat genade - Gods genade in elk geval - toch ver.

De eersten die met Pinksteren het aanbod van Gods liefde horen zijn de moordenaars van zijn eigen Zoon.
Hoe kan Petrus het zeggen?

Maar Petrus belooft geen dingen die hij niet kan verantwoorden.
Hij gaat beslist niet buiten zijn boekje.
Want hij neemt Góds boek ter hand.
Hij slaat Gen. 17 open en hij citeert: *Want u komt de belofte toe en uw kinderen.*

Want u komt de belofte toe...
Petrus zegt: *U hebt récht op de belofte.*
Nóg steeds hebt u recht op wat God eeuwen geleden beloofde aan Abraham èn aan zijn nageslacht.
Want God sloot toen een eeuwig verbond.

En als jullie uit zwakheid in zonde vallen –
zelfs al is het de afschuwelijke zonde van moord op Gods eigen Zoon –
wanhoop dan niet aan Gods genade en blijf niet in de zonde liggen.
Ook al heb je heel lang zonder God geleefd en dingen gedaan die God diep verdriet doen en Hem boos maken, de oude beloften blijven gelden.
Daar mogen jullie je aan vastklampen.
Want jullie besnijdenis, zegt Petrus, is een teken en een onwrikbaar getuigenis dat jullie een eeuwig verbond met God hebben.

Daarom, zegt Petrus, komt jullie de belofte toe.
Ga er gelovig op in met hart en ziel en jullie zullen nog grotere gaven ontvangen dan God ooit eerder aan Abrahams kinderen schonk.
Je zult dan niet alleen vergeving van zonden ontvangen.
Maar ook de gave van de Heilige Geest.

Dat is waar Petrus' woorden op neerkomen.
God zet zijn verbond met Abrahams nageslacht voort.
God sluit geen ander verbond.
Maar Hij zet het oude verbond voort op niéuwe wijze.
Van die vernieuwing is de doop het teken.

Het nieuwe is dat Gods verbond met zijn volk nu een onschokbaar fundament ontvangen heeft: het zoenoffer van Christus aan het kruis.
Nu is Gods verbond helemaal niet meer kapot te krijgen.
Het oude verbond was a.h.w. provisorisch vast gemaakt met dierenbloed en met het bloed van de besnijdenis.
En al dat bloed was een heenwijzing naar wat komen moest: de bloedstorting van het ene offer dat werkelijk de zonden weg kan nemen.

Maar nu dat offer op Golgotha is gebracht hoeft er in eeuwigheid geen bloed meer te vloeien.
Van dieren, noch van mensen.
Dus is er voor de besnijdenis geen plaats meer.
Nu wordt de dóóp het teken van het verbond.
De doop is zagezegd de vervúlling van de besnijdenis.
Beiden zijn ze afbeelding van het zelfde heilsfeit: de kruisiging van Christus.
De besnijdenis maakte duidelijk dat dit feit nog plaats moest vinden, maar de doop vertelt dat het plaats gevonden hééft.

Maar de verandering van het teken is geen verandering van het verbónd.
Ook in de nieuwe fase van het verbond blijft het karakter ervan gehandhaafd.
En een wezenlijke trek van dat karakter is dat God zich verbindt aan de gelovigen èn hun kinderen.
Want voor u is de belofte, zegt Petrus.
Voor u als kinderen van Abraham.
Voor ú is de belofte en ook weer voor uw kinderen...

Ja, voor die kinderen hadden de Jeruzalemmers nog wel staan schreeuwen: *Laat het bloed van die Jezus van Nazareth maar komen over ons en onze kinderen!*

D.w.z. God mag ons en onze kinderen straffen voor de kruisiging van Jezus als we dat verdiend hebben.

En inderdaad zijn zij met hun kinderen onderworpen aan het eeuwige oordeel van God.

En zowaar, nu kómt het bloed van de gekruisigde over hen èn hun kinderen.

Maar niet straffend!

Nee, reinigend, zuiverend, bevrijdend van straf!

Dat heet weergalozе ontferming; dat genade, rijk en vrij!

Gods verbond is met Pinksteren een nieuwe fase ingegaan.

Het is allemaal nog heerlijker geworden, nog rijker, nog zekerder, nog vaster!

Het verbond is vernieuwd, maar - ik kan het niet vaak en niet nadrukkelijk genoeg zeggen - niét veranderd!

Wat God belooft, belooft Hij ook in het nieuwe verbond aan de gelovigen èn hun kinderen.

Als God die lijn niét meer had willen volgen, dat had Hij daar zeker bij monde van Petrus iets van moeten zeggen op die Pinksterdag.

Dan had Hij b.v. moeten zeggen: Mensen, Ik wil met jullie verder gaan, ondanks wat jullie met mijn Zoon hebben uitgevoerd.

Maar niet omdat jullie kinderen van Abraham zijn.

Dát verbond geldt nu niet meer.

Ik richt nu een totaal nieuw verbond met jullie op.

En daar hoor je alleen bij als je eerst je geloof belijdt.

En jullie kinderen blijven er buiten totdat zij ook hun geloof beleden hebben.

Maar zo heeft God niét gesproken.

Integendeel!

Mijn kinderen, heeft God gezegd, Ik vergeef jullie je onmetelijk grote schuld.

En Ik gééf jullie mijn eigen Geest.

D.w.z. Ik geef niet alleen gaven, maar Mij zelf.

Wánt... – broeders en zusters, in dit kleine woordje hebt u de sleutel voor het verstaan van de rijkdom van Gods verbond.

Wánt voor u is de belofte - wánt u hebt recht op deze weldaden.

U hebt er recht op als kinderen van Abraham, met wie Ik ooit een eeuwig verbond sloot.

Of, zoals Paulus het schrijft in Rom. 9,4:

Immers, zij zijn Israëlieten; hun behoort de aanneming tot zonen; hun behoren de heerlijkheid, de verbonden ... en de beloften.

Want voor u is de belofte... èn voor uw kinderen.

God denkt er niet over de voorrechten van de ouders nu opeens aan de kinderen te ontnemen.

Hij blijft zich verbinden aan de gelovigen èn aan hun nageslacht.

Laat niemand zeggen dat op deze manier het geloof onbelangrijk wordt.

Dwaasheid!

Ook hierin is niets veranderd.

Alleen zij die Gods beloften met een gelovig hart aannemen zullen ook metterdaad delen in de zegeningen van het verbond.

Evenals de besnijdenis nodigt ook de doop úit tot geloof.

Tot slot nog één vraag.

Petrus spreekt hier tot Joden.

Mogen we zijn woorden nu zomaar toepassen op niet-Joden?

Op ons en onze kinderen?

Nee, niet zomaar.

Je merkt m.n. in de brieven van Paulus dat er een onderscheid is tussen gelovigen uit de Joden en de gelovigen uit de niet-Joden.

Zoals ik uit Rom. 9 al citeerde: aan de Joden behoren de verbonden en de beloften.

De niet-Joden konden van huis uit op Gods liefde en op Gods trouw geen aanspraak maken, geen rechten laten gelden.

Voor zichzelf, noch voor hun kinderen.

Met hen had God geen verbond gesloten.

Maar sinds Pinksteren is dat fundamenteel veranderd.

Door het offer van Christus zijn zij die eertijds veraf waren, ver van het heil - in Christus zijn zij dichtbij gekomen.

Joden en heidenen zijn nu in één lichaam verenigd.

God sluit met de heidenen geen apart verbond.

Maar Hij neemt hen op in dat ene verbond, dat Hij eeuwen geleden sloot met Abraham.

Dat zat er toen immers al in?

In Abraham zouden toch alle geslachten van de aardbodem door God gezegend worden?

Zo hebben wij als rechtelozen met de Joden kinderrechten ontvangen in het huisgezin van God.

Maar nu we eenmaal kinderen zijn, behandelt God ons precies zo als Hij al sinds eeuwen al zijn kinderen behandeld heeft.

En voor de laatste maal beklemtoon ik: het verbond is wel vernieuwd, maar niet veranderd!

De structuur, het karakter van het verbond is gelijk gebleven.

Dat is op die Pinksterdag wel duidelijk geworden.

Gods verbondsbeloften zijn voor de gelovigen en voor hun kinderen.

Onvoorwaardelijk!

Onherroepelijk!

Het is een eeuwig verbond!

Voor allen, zonder onderscheid, die door het geloof kinderen van Abraham zijn en voor hun kinderen.

Zo hebben we het vanmorgen weer kunnen horen en we hebben het weer kunnen zien, dat het echt Pinksteren is geweest!

AMEN.